

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 117 (22 augustus 2022) – www.roerkerken.nl

inleiding

Werd op zondag 14 augustus j.l. in Melick een parochievrijwilligersbijeenkomst gehouden, een week later, op 21 augustus j.l. was het de beurt aan St. Odiliënberg. Een soort persoonlijk dank-je-wel namens pastoor en kerkbestuur aan allen die zich belangeloos in en voor de parochie inzetten, maar ook als een gelegenheid om de onderlinge band onder het genot van een natje en droogje te versterken. Zoals de Catechismus van de Katholieke Kerk zegt is *“de parochie de gemeenschap van christengelovigen waarover de herderlijke zorg onder het gezag van de diocesane bisschop, aan een pastoor als haar eigen herder is toevertrouwd (CIC can. 515 §1) ... De parochie maakt de christenen vertrouwd met de gewone vorm waarin het liturgisch leven wordt uitgedrukt; zij brengt het samen in deze viering (liturgie, red.); zij onderricht het in de verlossende heilsleer van Christus (catechese, red.) en beoefent de liefde van de Heer in werken van barmhartigheid (diaconie, red.)”*. Of met een citaat van Johannes Chrysostomus: *“Gij kunt niet thuis bidden zoals in de kerk, waar wij met velen zijn, waar wij uit één hart ons gebed naar God richten. Daar is iets meer aanwezig; de eenheid van geest, de eensgezindheid van de zielen, de band van de liefde, de gebeden van de priesters”* (2179). Daar staan wij als parochie voor, maar het wordt in deze tijd van priesterkort en afnemende kerkbetrokkenheid steeds moeilijker om dat waar te blijven maken. Vandaar ook de steeds nauwere samenwerking tussen de parochies, al langere tijd op pastoraal gebied maar sinds kort ook op (kerk-)bestuurlijk gebied. Het zou echter niet goed zijn als het daarbij blijft. Het is en blijft zaak dat ook de ‘gewone’ parochianen zich bewust zijn van hun bijzondere roeping en zending in deze. Zoals de Catechismus het formuleert, verwijzend naar een citaat van paus Pius XII aangehaald door paus Johannes Paulus II: *“de christengelovigen-leken bevinden zich in het leven van de Kerk in de meest vooruitgeschoven linie: dankzij hen is de kerk het levensbeginsel van de samenleving. Daarom moeten vooral zij zich er steeds duidelijker van bewust zijn dat zij niet alleen tot de Kerk behoren, maar de Kerk zijn, d.w.z. de gemeenschap van gelovigen op aarde onder leiding van het ene hoofd, de paus, en de bisschoppen in gemeenschap met hem. Zij zijn de Kerk”* (899).

kerkklok(ken) Melick (I)

Sinds een jaar geleden de plannen m.b.t. tot de herbestemming van de St. Andreakerk bekend werden (Roerkerknieuws 74), heeft niets zo de gemoederen bezig gehouden dan de historische kerkklok. Het feit dat haar het zwijgen opgelegd dreigt te worden werd de afgelopen maanden in de regionale media breed uitgemeten. Inmiddels zijn er al heel wat mensen en instanties opgestaan die blijkbaar (ook) willen meedenken hoe dit voorkomen kan worden. De 520 kg zware klok in kwestie dateert uit 1337, is 1.68 m. hoog is en heeft een doorsnede van 12 x 24 m.M.. Ze draagt als opschrift: “MARIA . VOCOR + O REX . GLORIE . VENI . CUM . PACE . ANNO . D.NI M . CCC . XXX . VII” (Maria heet ik – O koning der Glorie, kom met vrede – in het jaar des Heren 1337). Die letters zijn *“vervaardigd met matrijzen; de woorden, gescheiden door stiprosetjes, zijn geplaatst tusschen een dubbele onder- en een dito bovenbies”*. Het gaat bij die opschriften om (ronde) unciaalletters die wijzen op een vroege datering (eerste helft veertiende eeuw). Pas vanaf het einde van die eeuw zien we de

opschriften in de hoekige gotische fractuur en weer later (vanaf het einde van de zestiende eeuw) de (meer bekende) Latijnse letters. Ook Herkenbosch bezat een oude klok. Hoewel daar in het verleden wel eens het jaartal 1222 op is 'geplakt', wordt ze in een artikel over klokopschriften in Limburg omstreeks 1300 gedateerd (PSHAL 1924). Die klok was 1.54 m. hoog en had een doorsnede van ca. 26 x 30 m.M. Als opschrift droeg ze: "KATERINA + O REX + GLORIE + VENI + CUM + PACE", uitgevoerd in "*uit hand vervaardigde letters, aangebracht tusschen twee smalle effen biesjes*". Tijdens de tweede Wereldoorlog werden veel kerkklokken slachtoffer van de klokkenroof, maar werden ook nog eens bijna alle kerktorens in de Roerstreek door de terugtrekkende Duitse bezetter opgeblazen, waardoor heel wat kerkklokken verloren gingen. Op 18 juni 1941 werd de eerste metaalverordening uitgevaardigd, die een jaar later, op 22 juli 1942, door Rijkscommissaris Seyss-Inquart werd uitgebreid. Ze bevatte de bevoegdheid om onder andere ook kerkklokken in beslag te nemen en vervolgens omgesmolten te worden voor de productie van kanonnen en munitie. Hierover ontstond natuurlijk veel commotie in den lande. Op 18 augustus 1942 liet toenmalige aartsbisschop van Utrecht Mgr. J. de Jong, mede namens de overige Nederlandse bisschoppen, aan de Rijkscommissaris weten dat hij niet kon en mocht meewerken aan de uitvoering van de nieuwe metaalverordening. De bisschoppen verboden de geestelijken dan ook de klokken bij de Rüstingsinspektion in te leveren. De Duitse bezetter wachtte enkele maanden, in de hoop dat de gemoederen tot rust zouden komen. In de herfst van 1942 werd de organisatie voor het inzamelen van de klokken toevertrouwd aan twee NSB'ers: ir. Brusse en ir. Piel, directeur van de algemene betoncompagnie, een Duitser die al geruime tijd in Nederland woonde. De Duitsers verzochten de Inspectie Kunstbescherming om een overzicht van de klokken. De inspectie zond op 17 september 1942 lijsten op, waarin de klokken niet alleen werden geïnventariseerd maar ook geclassificeerd. Voor het uithalen en omlaag takelen van de klokken werden enkele aannemers ingeschakeld, van wie NSB'er P.J. Meulenbergh (1897-1969) uit Heerlen de meeste opdrachten kreeg. Hem benoemden de Duitsers tot "Generalunternehmer des Sonderreferates Metallmobilisierung". Hij kreeg al gauw de bijnaam Klokken-Peter. Zijn bedrijf groeide uit tot 400 medewerkers verdeeld in 30 ploegen. Uitgehaalde klokken werden verzameld op 24 opslagplaatsen. Vandaar werden ze naar een van de zeven smelterijen in Duitsland getransporteerd. Na de oorlog becijferde een inspecteur dat 4793 Nederlandse klokken met een gewicht van bijna 2 miljoen kilo naar Duitsland waren gebracht en omgesmolten; zo'n 4212 klokken, goed voor een dikke anderhalf miljoen kilo, bleef echter gespaard. wordt vervolgd

kerkmuziek

Op zondagmiddag 4 september a.s. komt er een einde aan de serie 'concertante muziek vóór de Vespers'. Maar liefst zes keer achter elkaar, op de eerste zondag van de maand, werd voorafgaande aan de gezongen Vespers van 17.00 uur mooie muziek ten gehore gebracht, muziek die ons op een hoger plan bracht, dicht bij de hemel, dicht bij God. Dank aan allen die dit project organiseerden en door hun medewerking en sponsoring mogelijk maakten. Komend jaar zal dit project worden vervolgd (ook weer van april tot en met september). Op zondagmiddag 25 september a.s. staat er om 15.15 uur nog een bijzonder concert in de basiliek op het programma: "E Ultreia!". De schola cantorum Oosterhout brengt dan met begeleiding van boventoon-ensemble Diapason liederen uit de 12e eeuw op weg naar Santiago de Compostella ten gehore. Entrée: vrije gave. De avond tevoren (zaterdag 24 september) zal de schola cantorum de Mis van 19.00 uur in de St. Matthiaskerk van Posterholt opluisteren.

Personalia

Op vrijdagmiddag 5 augustus j.l. gaven in de basiliek van St. Odiliënberg **Maarten van Cruchten en Anouk van Melick** uit Vlodrop hun jawoord en sloten daarmee een kerkelijk huwelijk. Dochtertje Loes werd onlangs nog in Posterholt gedoopt (Roerkerknieuws 116).

Op woensdagmiddag 10 augustus j.l. vond in de parochiekerk van St. Jans Onthoofding te Nuland (NBr.) de uitvaartdienst plaats voor **Petronella Maria (Nel) Jansen (1926-2022)** die jarenlang aan de Bernardlaan te St. Odiliënberg woonde en altijd trouw de kerkdiensten in de basiliek bezocht. Op 97-jarige leeftijd kwam ze begin deze maand te overlijden in het St. Jozefoord te Nuland waar ze de laatste jaren van haar leven doorbracht, hetzelfde zorgcentrum waar ook Zr. Reinhilde CRSS (1926-2021) uit St. Odiliënberg verbleef tot ze bijna een jaar geleden overleed (Roerkerknieuws 82). Nel vond haar laatste rustplaats op het parochiekerkhof aldaar.

Op vrijdagmiddag 12 augustus j.l. namen we in het crematorium van Roermond afscheid van **Catharina Hubertina (Tiny) Coulen-Zeegers (1934-2022)** uit Melick (Waterschei). Geboren en getogen in Posterholt, op de Varst, ging ze al op jonge leeftijd uit werken op de Posterse textiel fabriek. Ook was ze in die tijd een fervent lid van de Posterse handbalclub die toen op hoog niveau speelde. Zowel met werken als met spelen stopte ze toen ze in 1960 trouwde met René Coulen (1931-2007) uit Melick. Het pasgetrouwde stel ging inwonen bij René's ouders op de Waterschei, waar Tiny niet alleen de zorg voor haar zwager Joep (1928-1984) op zich nam, die in 1984 op 56-jarige leeftijd kwam te overlijden, maar ook die voor haar schoonouders die in 1984 resp. 1992 kwamen te overlijden. Terwijl René als monteur bij garage Göttgens in Sittard de kost verdiende, maakte Tiny zich naast de huishouding ook nog verdienstelijk als interieurverzorgster bij de politie in Herkenbosch en in Roermond totdat ze arbeidsongeschikt raakte. Terwijl haar man René graag op vakantie ging, was dat aan Tiny absoluut niet besteed en bleef ze het liefste thuis in haar vertrouwde omgeving. Vaak maakte ze met haar herdershond een ommetje door de omgeving. Nadat René begin 2007 aan de gevolgen van een ernstige ziekte was overleden, bleef Tiny op de Waterschei wonen en onderhield ze trouw het huis en de grote tuin, daarin geholpen door haar broers Jo en Thei. Gedurende de zomermaanden was ze samen met buurtgenoten al wandelend en fietsend onderweg, terwijl er gedurende de wintermaanden vaak werd gekaart. Na acht jaar alleen gewoond te hebben besloot ze in 2015 toch kleiner te gaan wonen en verhuisde ze naar een appartementje in de St. Andreashof in het dorp. Ze had niet alleen graag bezoek, maar ging ook graag op bezoek. Dat laatste werd toch minder toen ze een jaar of vijf haar auto van de hand deed. Drie jaar geleden werd haar 85^e verjaardag werd nog gevierd met een gezellig etentje bij de Gitstappermolen. Nadat de Coronacrisis haar sociale contacten al op een laag pitje hadden gezet, moest ze onlangs met gezondheidsklachten in het ziekenhuis worden opgenomen. Toch nog sneller dan verwacht kwam er daar op zondagavond 7 augustus j.l. een einde aan haar leven.

Op maandagmorgen 15 augustus j.l. werd in de Mariakapel van St. Odiliënberg **Mare van Herk** uit Vlodrop gedoopt. Op woensdagmorgen 17 augustus j.l. hielden we in de St. Sebastianuskerk van Herkenbosch de uitvaartdienst voor **Jacoba Berendina (Cobi) Lechner-Peeters (1931-2022)**. Geboren en getogen in Nijmegen (Neerbosch) maakte ze in 1944 als rodekruis-vrijwilligster de slag om Arnhem van nabij mee. Na de oorlog ging ze bij de HEMA

werken, waar ze al gauw de verantwoordelijkheid kreeg voor de inrichting van de winkels, planning van de inkoop en het financiële beheer. Door heel het land werd ze ingezet. Toen ze eens in Herkenbosch bij Leny Lechner kwam logeren die ook bij de HEMA werkte, ontmoette ze Leny's broer Bair (1927-2016), op wie ze al gauw verliefd werd en met wie ze in 1968 trouwde. Daar gingen ze ook als pasgetrouwd stel wonen, in het rechtergedeelte van Bairs ouderlijk huis aan de Stationsweg. Terwijl Bair als landmeter de kost verdiende zorgde zij voor het huishouden en de tuin. Samen genoten ze van de mooie dingen van het leven, van de tijd die ze samen doorbrachten, zowel thuis, op stap of op vakantie. Cobi was een zeer belezen vrouw en wereldwijze vrouw die belangstelling had voor alles wat er in de wereld om haar heen gebeurde. Ook vertrouwde ze bijna dagelijks lieve woorden en puntige gedichtjes aan het papier toe, briefjes die nog altijd getuigen van de bijzondere manier waarop ze in het leven stond. Toen Bair met zijn gezondheid en begon te sukkelen en hij eind 2016 op 89-jarige leeftijd kwam te overlijden braken er moeilijke tijden voor haar aan, vooral ook toen ze in 2019 zelf ten gevolge een ongelukkige val haar heup brak en na een operatie maandenlang buitenshuis moest revalideren. De laatste jaren raakte ze steeds verder aan de sukkel, maar dankzij lieve mantelzorgers en thuishulpen is ze tot laatste toe thuis in haar eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven, waar er op zaterdagmorgen 13 augustus j.l. een einde aan haar lange leven kwam. Na de uitvaartdienst werd ze op het parochiekerk in het graf van haar man Bair en diens ouders bijgezet.

Op donderdagmiddag 18 augustus j.l. werd op Bergerbos de uitvaartdienst gehouden voor **Trees-Sonnemans-Palmen (1935-2022)** uit St. Odiliënberg, geboren en betogen in Berg en weduwe van de oorspronkelijk uit Leeuwen afkomstige Jo Sonnemans (1933-2011) die na zijn overlijden de zomer van 2011 ook al zijn laatste rustplaats op Bergerbos vond.

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. RK kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. RK Kerk St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl